No. 128. DINGSDAG 25 OCTOBER. 1859.

ZES EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per drie maanden te Assen ƒ 2.30 buiten Assen franco per post ƒ 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels ƒ 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der gemeente Assen,

doen te weten:

dat de Begrooting der Inkomsten en Uitgaven der gemeente over 1860 den Raad zal worden aangeboden in deszelfs vergadering van 24 October aanstaande, en dat een exemplaar derzelve ter Secretarie ter lezing zal voorliggen gedurende veertien dagen, van en met den 25 October daaraanvolgende, en tegen betaling der kosten afschriften daarvan zijn te bekomen.

Assen den 19 October 1859.

De Burgemeester,
VAN DER FELTZ.
De Secretaris,
G. L. W. VOS.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

25 Oct.

Eindelijk is de inhoud van het vredestractaat, te Zurich gesloten en gegrond op de overeenkomst van Villafranca, bekend.

Wij geven dit belangrijke stuk geheel ten beste.

„Het verdrag begint met de gebruikelijke inleiding: aan de jammeren des oorlogs een eind willende maken en de te Villafranca vastgestelde praeliminairen in een definitief verdrag willende veranderen, hebben de twee Keizers plenipotentiarissen benoemd en hun volmagten gegeven. De genoemde plenipotentarissen zijn overeengekomen over hetgeen volgt:

„Dat er vrede zal worden gesloten, enz.

„De Oostenrijksche stoombooten, welke gedurende den oorlog in beslag zijn genomen en waarover nog geen vonnis geveld is, zullen door Frankrijk aan Oostenrijk worden teruggegeven, enz.

„Lombardije, met uitzondering van Mantua en Peschiera wordt door Oostenrijk afgestaan tot aan de door eene bijzondere commissie bepaalde grenslinie. (Deze grensscheiding is reeds bekend.)

„De Keizer der Franschen verklaart dat deel van Lombardije aan den Koning van Sardinie af te staan.

Dan volgen de artikelen betrekkelijk de jurisdictie, te weten:

„**Vrijheid voor de ambtenaren van Sardinie en voor die van Oostenrijk, om naar hunne keuze in de dienst van een der twee gouvernementen te blijven, en om binnen den tijd van een jaar hunne have naar Piemont over te brengen of omgekeerd; zullende zij evenwel hunne regten behouden op alle bezittingen, welke zij achterlaten bij het overbrengen hunner woonplaats uit Oostenrijk naar Sardinie of uit Sardinie naar Oostenrijk.**

„De in Lombardije verkregen pensioenen zullen door het nieuwe gouvernement erkend en aan de regthebbenden alsmede, in geval dit mogt bepaald zijn aan de weduwen en kinderen der gepensioneerden uitbetaald worden.

„Het verdrag handelt ook over de regeling der schuld, welke het onderwerp uitmaakt van twee artikelen, een van welke eene additionele overeenkomst omtrent de wijze van betaling bevat. Volgens die artikelen moet Sardinie aan Oostenrijk 40 millioen florijnen betalen, en is het buitendien voor de schulden der Lombardisch-Venetiaansche bank aansprakelijk; gezamenlijk 125 millioen gulden bedragende.

„Dan volgt art. 18, aldus luidende: Wenschende, dat de rust van den Kerkelijken Staat en het gezag van den Heiligen Vader verzekerd zijn, en overtuigd zijnde, dat er geen meer afdoend middel tot bereiking van dat doel is, dan een met de behoeften der bevolking overeenstemmend regeringsstelsel en hervormingen, wier noodzakelijkheid reeds door den Priestervorst erkend is, zoo zullen de beide contracterende partijen hare pogingen vereenigen, om te bewerken, dat er door Zijne Heiligheid hervormingen in het bestuur van den Kerkelijken Staat gebragt worden.

Het 19de artikel bepaalt, dat de grensscheiding van het grondgebied der onafhankelijke staten van Italie, welke niet aan den jongsten oorlog hebben deelgenomen niet kan worden veranderd, tenzij met toestemming der overige mogendheden van Europa, welke aan de vorming dier staten deelgenomen en hun bestaan gewaarborgd hebben. De regten van den Groothertog van Toscane, van den Hertog van Modena en van den Hertog van Parma worden door de hooge contraherende partijen uitdrukkelijk voorbehouden.

„Art. 20. De twee Keizers zullen met al hunne magt behulpzaam zijn tot de vorming van een eedgenootschap van al de Italiaansche Staten, hetwelk ten doel zal hebben Italie's onafhankelijkheid en integriteit te behoeden, de ontwikkeling van deszelfs stoffelijke en zedelijke belangen te verzekeren en door middel van een eedgenootschappelijk leger voor Italie's binnen-en buitenlandsche veiligheid te waken.

„Het Venetiaansche, hetwelk onder den schepter van den Keizer van Oostenrijk blijft, zal deel van dat eedgenootschap uitmaken en naar het door de vertegenwoordigers van alle Italiaansche staten vast te stellen bonds verdrag in de regten en verpligtingen der bondsleden deelen.

„Het 21ste artikel bepaalt, dat degenen, welke aan de laatstelijk in Italie voorgevallen gebeurtenissen hebben deelgenomen, deswege geene vervolgingen in persoon of have zullen ondervinden, maar in de twee landen zullen kunnen blijven, zonder er bemoeijelijkt te worden.

Art 24 Dit verdrag zal onderteekend en bekrachtigd worden, en de uitwisseling der ratificatien zal te Zurich binnen veertien dagen plaats hebben.

Andere artikelen bepalen, dat Oostenrijk de in het afgestane grondgebied te huis behoorende militairen van de krijgsdienst zal moeten ontslaan.

„Oostenrijk verbindt zich verder tot teruggave der waardijen en borgtogten, welke in Lombardije door particulieren bij openbare inrigtingen, aan Oostenrijk behoorende, gedeponeerd zijn.

„Het 16de artikel geeft aan de godsdienstige inrigtingen in Lombardije vrijheid, om ongehinderd over hare roerende en onroerende bezittingen te beschikken, in geval de wetten van het nieuwe gouvernement haar niet toelaten in het bezit daarvan te blijven.„

Tegen Maandag verwacht men in den *Moniteur* het berigt, van de onderteekening van het tweede en derde vredesverdrag. De oorzaak van het uitstel in deze moet daarin gelegen zijn, dat men het nog niet geheel eens is over de wijze van betaling van het overgenomen deel der schuld. Oostenrijk wil spoedig ontvangen, maar Piemont kan niet spoedig betalen. Men wil, dat Sardinie onder garantie van de Fransche regering daartoe eene leening zal sluiten.

De maarschalk *Vaillant* blijft aandringen op de noodzakelijkheid om de Midden-Italiaansche provincien te bezetten, zoo men er althans ongeregeldheden wil voorkomen.

Omtrent het kongres is, gelijk de *Morn Post* zegt, nog niets beslist.

Men zegt heden, dat de Paus er in heeft bewilligd om het bestuur in de legatiën geheel te hervormen en aan leeken op dragen.

De *Pays* beantwoordt den *Morning Post*, welke, zooals men weet, geene enkele gelegenheid laat voorbijgaan om te verklaren, dat Engeland geen deel kan nemen aan een kongres, zoo de eerbiediging van den volkswensch in Italie niet vooraf gewaarborgd wordt. Door wien, vraagt de *Pays* zal die waarborg gegeven worden? Natuurlijk door de mogendheden. Maar daartoe is een overleg noodig, tot welk einde juist een kongres moet bijeenkomen. Zonder waarborg geen kongres, zegt de *Morning Post*; die stelling is valsch, zegt de *Pays*, en wij keeren die om, zonder kongres geen waarborg. En buitendien, indien allen het eens waren vóór dat een kongres gehouden wordt, dan zou er geen kwestie meer te vereffenen en het kongres eene nuttelooze zaak zijn. Frankrijk heeft genoeg bewijs gegeven van den eerbied voor de uitspraak van Europa, door een beroep te doen op een kongres en door Oostenrijk daartoe over te halen, iets wat men niet had durven hopen Meer kan men niet vorderen. De gave en eenvoudige uitvoering van de preliminairen van Villafranca, waarbij geen verandering wordt gebragt in de regerende dynastien, had eigenlijk de bekrachtiging van Europa niet noodig. Elke andere oplossing staat in verband met de bestaande traktaten, en kan alleen in een Europeesch kongres voorgesteld worden. Frankrijk en Oostenrijk, door een traktaat onderling gebonden, zullen ongetwijfeld in een kongres de schikking voorstaan, die hun het nuttigst voorkomt, en als het best in staat om aller belangen te bevredigen. Maar hun afzonderlijk gevoelen bindt volstrekt niet de overige Staten. Engeland zelf moet dus niets liever wenschen dan een kongres.

De Zweedsche regering zal wederom aan den Landdag, die pas te Stockholm is bijeengekomen, een ontwerp van wet indienen, ten einde de wetgeving te veranderen, die zoo streng is tegenover hen, die de staatskerk verlaten. Men wil de straf van verbanning en van ontheffing van het regt van erfenis, die op afvalligen thans drukt, doen vervallen, en alleen aan godsdienstige sekten de verpligting opleggen, alvorens zich te konstitueren, daartoe de volmagt des konings te vragen. Tegen de proselietenmakerij van Roomsche zijde zijn echter zooveel doenlijk voorzorgen genomen.

Wij zullen ons oordeel over de beteekenis van dit tractaat opschorten. Engeland. dit is z ker, zal zich niet op een congres laten zien, dat die bepalingen slechts heeft goed te keuren.

De geestelijke strijd houdt in Frankrijk nog aan en is in vele opzigten gewigtig.

Ze is de hernieuwing van den ouden strijd tusschen Rome en den geest van vooruitgang, tusschen Rome en de eischen dezer eeuw. Rome wordt sinds jaren gedrongen tot het toegeven aan de vorderingen, die door de bevolking van den Pauselijken Staat op politiek terrein worden gedaan en door de geheele beschaafde wereld worden gebillijkt. Tot die billijking heeft men te meer grond, omdat Paus *Pius* bij zijn optreden zelf al het verkeerde heeft erkend, dat er in de politieke administratie van zijn Rijk bestond en zelf de handen heeft aan 't werk geslagen, om hervormingen aan te brengen. Algemeen werd dat voornemen toegejuicht, toen de ongelukkige omstandigheden plaats grepen, die den Pauselijken Staat bijna ten val bragten. Nadat de Paus door vreemde wapenen op zijn zetel was teruggevoerd, brak hij geheel met zijn verleden en werd hij voorstander van 't behoud, gelijk hij vroeger de voorstander van den vooruitgang was geweest.

Maar 't geen de *Paus* voor eenige jaren zelf te kennen gaf, is dat dan nu niet meer waar? Als bij in 1847 hervormingen noodig achtte, zouden die in 1859 dan niet evenzeer vereischt worden? Neen, zegt de hooge geestelijkheid; te Rome zetelt de vertegenwoordiger der eeuwige waarheid, het staatkundig Bewind van den Paus is even onfeilbaar als het geestelijk toezigt van Zijne Heiligheid; hervormingen zijn even onnoodig in het politiek beheer als op kerkelijk gebied. Daarom heeft het Pauselijk Bewind niets te maken met eischen eener eeuw, met vorderingen van den nieuwen tijd. Men loochent daardoor, wat de Paus zelf vroeger predikte, En buitendien, ware dat waar, Rome had zijn vonnis uitgesproken, Het schijnt intusschen bijna, dat men in het Vatikaan het uiterste wil wagen en het hoofd zich te barsten wil stooten. Aan waarschuwingen ontbreekt het echter niet en Rome zal zich alles zelf te wijten hebben. Intusschen is het niet een onpas, hier te herinneren, wat in der tijd, in tegenspraak met 't geen thans door de Fransche bisschoppen wordt volgehouden, door een paar uitstekende Roomsche schrijvers is gezegd.

Pater *Ventura* schreef o a. in 1847:

„De oorsprong van zoovele dwaalbegrippen, die in onze dagen algemeen zijn, is, dat de Roomsche kerk geene levenskracht meer bezit, of wel, dat zij niet vereenigbaar

De Verteller, enz.

Hwat nijs ût de spiksplinternije festeljoons krante, troch *Democriet*,

OAN DE LEAZERS FON DE DRINTSKE KRANTE.

BÛTENLANS NIJS.

AMERIKA. Te New-York is en mon, dij ijet ol folle mei fetweidsjen pielt, op it punt om ût te finen, hoe hij ta'n beesten fet krije scil, sonder se ieten te jaen. As mon net en medaille habbe scil, hwa scil don ien habbe?

—

AFRIKA. Ien de Woestien Sahara, is op e 18e en 19e December 1858, sa'n onhiermlik poärsje snie follen, dot de husen, skworren en tsjerken er onder bedobbe binne. De frammen, dij er do op 't fjild stiene, sa as jetten, bjennen ens:, binne nou naturliek wei, werû te foärspellen is, dot er mei kwatten? lîld wol en loopke ien komme scil. Hwat en belangriek!!?? berieht foär speculanten!!

—

AZIË De Chineeske Keizer is foärnimmens, om en grut paleis te bouwen, fon klinkkleäre porselein. werien Sin Heeckheid de mjaiste meubels pleatsje wol, ek ollegjerre fon porselein. Der hij folle fon trouljue hoäd en dêrom fon de friske frouljue hjeard het, sa wol hij binnen kwat, ien fon sien ministers nei Frtsloän stjoerre, om twa honderd fon de mjaiste en knapste ûût te sikjen, dij hij in sien paleis opsluite wol, krekt as de Turkse Sulton sien frouljue ien de Harem. Pos op nou trougrage en oäde feinten, die ijet en wiif habbe wolle. Weäs net te keurig, pak mar gou ta, ear it te let is.

—

AUSTRALIË. Ut Nij-Hollôn wud skreuwn, dot it op de 4 Jannewaris dèr s a koad wie, dot de minsken net mei elkoär prate koenen, wont ear de wudden ta de moele ût wiene, frearen se har op de lippen feäst. Oltiid noest er ien mei en brekiser kleär stean, om de minsken de moele wer iepen te brekken

BINNENLONDSK NIJS.

SKIEDAM. De jeneverstokers te Skiedam, habbe olle Matigheids en Ofschaffingsgenootschappen proces verbaal makke, om wol bekende reden. Om dij Genootschappen ondergong te dwaen, habbe se de jenever en doebeltsje op de flesfol ôfslein. Hwat en set foär de echte graantjipikkers!!

ADVERTENTIES.

ATTENTIE! FROULJUE!!

En knap, sindeliek, kreas, kras, flug, jong faem, (fon ijet mar 52 jier, Luterschе Godstsjinst (nammentliek in de pong), biedt hjar libbenslif, ol heel en dol oan;

is met de eerste en grootste eischen en behoeften onzer eeuw: vooruitgang en vrijheid. Deze dwaling kan slechts door daadzaken worden wederlegd. Het antwoord is daar: De kerk ga voorwaarts, de kerk verklare zich vol mondig voor de vrijheid. Ik ga verder en beweer, dat elke andere wijze van overtuiging magteloos is, dat alle magtspreuken niets zullen bewijzen, zoolang men met eenigen schijn van regt, het feit zal kunnen aantoonen dat de geestelijkheid aan de verouderde denkbeelden zich houdt en volstrekt geen deel wil nemen aan de bewegingen der eeuw.″

Dat schreef men voor 12 jaren.

Onlangs, den 23sten April 1859, schreef pater *Lacordaire* echter nog in eenen van dat oogenblik af beroemden brief:

″Ik vrees niet voor Rome. Het moge eenmaal moeten lijden, maar het is beter te lijden en behouden te blijven, dan te genieten en verloren te gaan. De onheilen der Fransche kerk hebben haar gezuiverd en verjongd, zoo zal het ook zijn met de Romeinsche en Italiaansche kerk, wanneer God ze beiden wil beproeven.″

Zuivering werd dus niet onnoodig geacht.

Een der vermaardste bisschoppen van Frankrijk eindelijk schreef kort geleden, betrekkelijk de Roomsche kwestie en de polemiek van den *Univers* het volgende: ″Is het in de goddelijke waarheid, of in de menschelijke belangen, dat men zijne gedragslijn en zijn steun moet zoeken? Om aan kleinigheden vast te kunnen houden, kwetst men dagelijks en vrijwillig de hedendaagsche zamenleving en beleedigt haar in hare innigste, ja zelfs in hare meest Christelijke belangen.″

Dat Rome moet toegeven aan de eischen der eeuw, wordt dus niet door allen geloochend. Het leere dus zijn toestand begrijpen. Baat dit echter niets en wil Rome ten uiterste toe volharden bij zijn onwil, het herinnere zich wat een andere *Napoleon* in 1809 deed, toen hij den 17 Junij het besluit uitvaardigde: ″*Napoleon*, Keizer der Franschen enz.; in aanmerking nemende, dat, toen *Karel de Groote*, Keizer der Franschen en onze verhevene voorganger, aan de bisschoppen van Rome verscheiden landen schonk, hij hun die afstond als leenen, om de rust zijner onderdanen te verzekeren en zonder dat Rome daarom opgehouden heeft een gedeelte van zijn rijk te zijn;

″overwegende, dat sedert dien tijd de vereeniging der wereldlijke en geestelijke magt de bestendige bron van tweedragt geweest is en thans nog is; dat de Pausen zich maar al te dikwerf bediend hebben van de eene, om de aanspraken der andere te ondersteunen en dat om die reden de geestelijke zaken, die uit hunnen aard onveranderlijk zijn, zich vermengd vonden met de tijdelijke zaken, die naar de omstandigheden en staatkunde der tijden veranderen;

″overwegende eindelijk, dat alles wat wij hebben voor geslagen, om de zekerheid onzer legers, de rust en het welzijn onzer volken, de waardigheid en onschendbaarheid van ons Rijk overeen te brengen met de tijdelijke aanspraken der Pausen te vergeefs is voorgesteld;

″Zoo hebben wij gedecreteerd, gelijk wij decreteren hetgeen volgt:

Art. 1. De Staten van den Paus zijn vereenigd met het Fransche Rijk.″ enz.

Den 13 Augustus schreef dezelfde *Napoleon*:

″Onze Heer Jezus Christus, ofschoon afkomstig uit het bloed van David, wilde geene tijdelijke Regering. Hij wilde integendeel, dat men in de beheering der aardsche zaken aan *Cesar* zou gehoorzamen. Hij was alleen bezield met het groot ontwerp van de verlossing en van de zaligheid der zielen. Erfgenaam der magt van *Cesar*, zijn wij vastelijk gezind, om de onafhandelijkheid van onzen troon en de onschendbaarheid onzer regten te handhaven. Wij zullen voortgaan in het groote werk der herstelling van de godsdienst. Wij zullen deszelfs bedienaren met het aanzien bekleeden, dat wij alleen hun kunnen geven. Wij zullen hunne stem hooren in al hetgeen tot het geestelijke en tot de leiding des gewetens behoort.″

Zulke uitersten worden er voorbereid, als het ergste wordt gewaagd.

Wel acht *Napoleon III* het spel met de geestelijkheid minder ligt, dan zijn voorganger; door omstandigheden gedrongen, kon hij echter ten slotte ook wel eens in deze het voorbeeld van zijn oom in de verte volgen gaan. Door den loop der gebeurtenissen is hij wel meer genoopt zich niet bij zijn plan te houden.

Overigens is er geen bijzonder nieuws.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Bij het onderzoek in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van het ontwerp van wet tot wijziging der tarieven van de accijnsen op den turf en steenkolen, is op de vraag, of het tijdstip der aanbieding van dit voorstel gelukkig gekozen mag geacht worden, vrij algemeen een ontkennend antwoord gegeven. De meerderheid althans der leden, die aan het onderzoek deel namen, gaf hare meening te kennen, dat de tijd voor alsnog niet aangebroken schijnt, om met betrekking tot de belasting op de brandstoffen eenige beslissing te nemen.

Uit tweederlei oogpunt achtte men zich geroepen deze beschouwing te bestrijden en het voorstel onpartijdig te noemen. Vooreerst toch is het geheel onmogelijk, dat de aanhangige plannen omtrent den aanleg van werken van algemeen nut hunne verwezenlijking niet zoo onverwijld bereiken. Niet alleen deze Kamer zal immers daarover nog te beslissen hebben, maar ook de andere tak der Vertegenwoordiging moet daaraan zijne goedkeuring hechten, alvorens zij eindelijk de bekrachtiging des Konings kunne erlangen. Doch ook wanneer de bestaande voornemens met betrekking tot den aanleg van werken van openbaar nut in allen deele mogt bekroond worden met de uitkomst welke de regering zich voorstelt, en dien ten gevolge een aanzienlijk deel der jaarlijksche inkomsten voor eene reeks van jaren zal geabsorbeerd worden, blijft nog de aanvraag ter beantwoording over, of desniettemin de afschaffing dezer belasting niet bereikbaar zal zijn zonder vermindering der inkomsten.

Een tweede punt van overweging is geweest de mogelijkheid om, bijaldien de accijns op de brandstoffen niet, hetzij zonder, hetzij met een equivalent ware af te schaffen, eene andere wijze van heffing toe te passen, waardoor evenens uit den weg geruimd worden de veelvuldige bezwaren tegen de ongelijkmatige werking der bestaande wetsbepalingen en de velerlei belemmeringen, daaruit voor de industrie en de ontginningen voortvloeijende. De aandacht werd gevestigd op de heffing bij admodiatie, zoo als zij in Limburg en twee distrikten van Zeeland met goed gevolg wordt toegepast, en de vraag, of dit middel ook voor de noordelijke provincien niet toepasselijk ware, aan de Regering als een punt van onderzoek voorgedragen.

Tegenover deze beschouwingen stond het gevoelen, dat het toepassen der admodiatie voor het geheele rijk niet anders dan tot groote ongelegenheden leiden zou. Deze heffing is eigenlijk eene directe belasting bij wijze van hoofdgeld. De bezwaren, welke de omslagen vergezellen, zijn vooral in de laatste tijden van te algemeene bekend heid geworden, dan dat men het raadzaam zou kunnen achten die te vermeerderen.

In antwoord hierop werd evenwel aangevoerd, dat in de noordelijke provincien het hoofdgeld geene onbekende zaak is. Integendeel schijnt dit middel in vele streken gewild te zijn. Moge het voor enkele gemeenten drukkend wezen, de groote meerderheid der ingezetenen, en bovenal de nijverheid, zal er door gebaat worden.

Een denkbeeld, waarop sommigen de aandacht der regering wilden vestigen, was de vermindering van den accijns met intrekking van de vrijdommen. Het stelsel der vrijdommen achten zij verkeerd; eene lage algemeene belasting meer aanbevelenswaardig.

Uit Gouda schrijft men aan het *H. en Effbl*: Naar men verneemt, is het een onzer stadgenooten, den heer *J. v. Berkel*, na vele pogingen mogen gelukken, eene uitvinding te doen, welke de nijverheid voordeel, den bewoners in de nabijheid van fabrieken, enz., tot groot gerief zal verstrekken. Het is genoemden heer gelukt, een toestel te vervaardigen, waardoor de rook van de vuren der stoomketels, enz. zoo niet geheel, dan toch voor het grootste gedeelte verbrand wordt, en zijn wij wel onderrigt, dan bestaat een dergelijk toestel reeds in twee alhier gevestigde fabrieken, en verscheidene bleekerijen, uit welker schoorsteenen, men dan ook bijna geen rook ziet te voorschijn komen.

Wij twijfelen dan ook niet, of deze uitvinding zal bij alle industrielen niet alleen, doch daar een en ander ook van toepassing schijnt te kunnen zijn op stoombooten enz., ook bij de ondernemers daarvan eene groote belangstelling opwekken.

— Bij de Algemeene Synodale Commissie zijn onderscheidene zaken in behandeling geweest, veelal betrekking hebbende op bijzondere inrigtingen, gemeenten en personen. In zoover daaromtrent reeds beslist werd, is of wordt daarvan aan de belanghebbenden kennis gegeven. Hier zij slechts het volgende vermeld:

Onder de stukken omtrent diaconie-zaken kwam o. a. voor eene missive van eenen Burgemeester verlangende, dat de diaconie zijner gemeente mogt bewogen worden wederom aanvrage om subsidie te doen, terwijl predikant en kerkeraad zich geheel naar de voorschriften der kerkelijke verordeningen willen gedragen. De vergadering deze handelwijze van predikant en kerkeraad allezins goedkeurende, heeft met vermelding daarvan aan den heer Burgemeester geantwoord, dat aan zijn verzoek geen gevolg kan of mag gegeven worden.

Een verzoek om dispensatie van art. 20 van het reglement op het godsdienstig onderwijs, moest worden terug gezonden, omdat daaraan ontbraken de bepaalde berigten en adviesen, die bij dergelijke verzoeken steeds behooren te worden overgelegd.

Een verzoek van vernietiging eener uitspraak van het prov. kerkbestuur van Noord-Braband is gewezen van de hand, en aldus genoemde uitspraak bevestigd.

Dergelijk verzoek uit Groningen is niet ontvankelijk verklaard.

Een verzoek van anderen aard uit Groningen is gewezen van de hand, omdat daaromtrent reeds door de Synode bepaaldelijk was beslist. Gelijk mede niet in aanmerking kon komen het verzoek van eenen kerkeraad, niet langs kerkelijken weg ingezonden.

Op onderscheidene rapporten en voorstellen van leden moet nog worden besloten.

— In de memorie tot het wetsontwerp ter graving van een kanaal door Holland op zijn smalst, zegt de Regering, dat een werk, dat voor den handel van het grootste nut zal wezen, niet moet worden nagelaten, omdat Amsterdam weigert er toe bij te dragen. De Regering stelt dus voor, het zonder bijdragen geheel voor 's Rijks rekening te ondernemen. Zij hoopt, dat de Staten-Generaal, uithoofde van het hoog gewigt der zaak, daarin zullen toestemmen. Aanvankelijk zijn er genoegzame middelen tot dekking der uitgaven voor de volvoering van het werk gevorderd, voorhanden. De baten, bij den aanvang van 1860 beschikbaar, bedragen 22 millioen. De Regering rekent 28½ millioen voor spoorwegondernemingen, waarvan 14¼ in 1860 en 1861 betaald moeten worden. Voor de doorgraving wordt gedurende de eerste twee jaren ruim 38 ton gevorderd.

Men verzekert, dat dit wetsontwerp onmiddelijk, op verlangen der Regering, na de terugkomst der leden van de Tweede Kamer, in de sectien zal worden onderzocht. De beraadslagingen over de spoorwegconcessien zouden bepaald worden op aanstaanden maandag, zijnde den 31 dezer.

— De koncessie, door de heeren *Wolterbeek c s.* aangevraagd, zegt de *Utr. Ct.*, is gegrond op het voorstel van het Amsterdamsch-Utrechtsch komitee. Wat de Noordelijn betreft, deze is bijna geheel geschoeid op het immer uitmuntend berekende en bewerkte plan van den heer *Dull* te Almelo, en hangt naauw te zamen aan de Zuiderlijn, waarmede het alzoo één geheel maakt. Tot beter verstand van een en ander laten wij hier, uit het bekende adres van het Amsterdamsch-Utrechtsch spoorwegkomitee de rigting volgen, die het, op onomstootbare gronden van de Nederlandsche spoorwegen het meest wenschelijk en het doeltreffendst acht:

″Legt men een spoorweg,″ zoo leest men in genoemd adres, ″van Utrecht hetzij over Deventer, hetzij over Zwolle, langs Meppel, Assen, Groningen en Leeuwarden naar Harlingen, met eene lijn van Deventer of Zwolle over Almelo en Enschedé naar de grenzen; voegt men hierbij in het belang der Ysselsteden, eene lokale lijn van Deventer of Zwolle naar Arnhem, dan heeft men een Noorderspoorweg, loopende over eene lengte van cirka 400 mijlen, die op de volkomenste wijze aan het doel beantwoordt, aller wenschen bevredigt en bij niemand tegenzin kan verwekken. De Noordelijke provincien hebben de kortst mogelijke verbinding met de provincien Gelderland, Utrecht, Noord- en Zuid-Holland; Rotterdam en Amsterdam hebben eene regtstreeksche verbinding met Twenthe en Noord-Duitschland. Het Noorden is dus met het Westen en het Oosten vereenigd, en de groote handelssteden zien, wat Duitschland betreft, hunne belangen volkomen behartigd.

″Wanneer men, Utrecht evenzeer als centraalpunt aannemende, den weg laat loopen over Culemborg, Bommel, Empel, 's Hertogenbosch, Helmond, Venlo en Roermond (deze beide laatste plaatsen met de grenzen verbindende) naar Maastricht en van 's Hertogenbosch over Tilburg [met eene aansluiting aan de Belgische grenzen], Breda, Roosendaal, Goes, Middelburg naar Vlissingen, dan verkrijgt men een Zuiderspoorweg, loopende over eene lengte van 360 mijlen, die op voldoende wijze aan de eischen van het algemeen verkeer voldoet. De Noordelijke provincien verkrijgen eene goede verbinding met de provincien Noord-Brabant, Zeeland en Limburg; Amsterdam heeft eene regtstreeksche verbinding met den Boven-Maas en den linker Rijnoever, en Rotterdam verkrijgt de verbinding evenzeer over Utrecht. De provincie Zeeland is niet meer afgesloten, en de voornaamste plaatsen van Noord-Brabant, waaronder de hoofdstad 's Hertogenbosch, hebben eene goede verbinding met Utrecht, Amsterdam en Rotterdam, eene verbinding, waaraan die provincie zulk eene groote behoefte heeft. Later zou men in dit net kunnen opnemen eene lijn van Deil over Tiel naar Nijmegen ter aansluiting aan de Crefeldsche lijn.″

Nu wordt nog door de bovengenoemde heeren eene rente garantie gevraagd van 5 pCt, dat is dus 1½ pCt. meer, als door de heeren *Sloet-Beuchlin* gevraagd is, doch zonder kapitaal, terwijl de concessie voor 70 jaar zou gelden.

— De kastelein in de Ligtmis, heeft onlangs te Zwolle afgeleverd vijf vette koeijen voor de kapitale som van f 1050, komende dus ieder rund door elkander gerekend op f 210.

— Te 's Hage zijn uit Engeland voor Z. M. den Koning een viertal paarden van uitmuntend ras aangekomen.

---

as tsjinstbode ien en goede keuken. (nammentliek foär de mage), tsin en ordentlieke hier. Zij ken foldwaende bewîsen tone fon earlikens en goed gedrag, is lid fon 't ôfschaffings genootschap, mar net ien 't iten; bemoeit hjar nooit mei, ja; is en eärste fijondinne fon de manjue, of ho graech, dij oas ek bij har wease wolle, flucht ek nooit op e streek om, is net sliensk, stiet nooit te lusterjen of te teutsjeu, smiet gjen potten en ponnen oän gruus, en hoad ien it minst net fon tsieren en kjibjen, mar is de bedaerdheid sels.

Hwa goding vån har meitsje, ferfoegie har ien libbende persoon, of mei franco bricven onder letters A. A. P. te Gritseboerren, in de Bröndewienstritte No. O, Letter Q, Sectie A.

LEVENSWIJZE van Koningin Victoria te Balmoral (in Schotland.)

Een van daar teruggekeerd persoon deelt in een Engelsch blad over het familieleven van H. M. in die verblijfplaats, de volgende niet onbelangrijke bijzonderheden mede:

De Koningin en de Prins-gemaal staan alle morgen te 6 ure op. Hierna begeven zij zich naar den hof, waar de Koningin hare vogelperken bezoekt en zelve aan hare faizanten, parelhoenders en andere zeldzame vogels te eten geeft, terwijl Prins Albert de vruchtboomen snoeit en eenige bloemen afsnijdt, waarvan hij een tuiltje maakt voor de Koningin en voor Prinses Alice.

Te acht ure keeren de Koningin en de Prins-gemaal naar het paleis terug en vinden er in de bibliotheek de brieven en de dagbladen verzameld, door de couriers van H. M. aangebragt.

Te 10 ure kleeden H. M. en Z. K. H. zich aan, terwijl het ontbijt *en famille* te 11 ure plaats heeft.

Na 11 ure doet de Koningin eene wandeling of een toertje, hetzij in een open rijtuig, hetzij met een jagt.

H. M. is altijd van hare uitstapjes 's namiddags te 5 ure teruggekeerd, zijnde het tijdstip van den dag waarop zij zich naar een klein lusthuis begeeft, in de nabuurschap van het kasteel, waar zich gewoonlijk hare bijzondere geheimschrijfster ophoudt, eene jonge lady, behoorende tot eene adelijke, doch arme familie van het koningrijk. De Koningin schrijft of dicteert alsdan de brieven, voor leden van hare familie bestemd, alsmede aan hare Ministers, in één woord, zij voert hare staatkundige en bijzondere briefwisseling.

Koningin Victoria eet te 7 ure, en na dit middagmaal, dat gewoonlijk te 8 ure geëindigd is, begeeft het koninklijk gezin zich naar den salon. Prins Albert speelt alsdan muziek met de Koningin of doorbladert nieuwe boekwerken of albums. Precies te 10 ure gaat ieder te Balmoral slapen.

Overigens houdt Koningin Victoria op dit haar lustoord, dat ontegenzeggelijk het schoonste in het Vereenigde Koningrijk is, nooit een ministerraad, en ontvangt evenmin eenig diplomatisch lid.

naar het Loo opgezonden, ten einde aldaar bij de groote aanstaande jagten te worden gebruikt.

— H. M. de koningin zal, naar men verneemt, Stuttgardt verlaten, om naar het zuiden van Frankrijk te vertrekken, waar men hoopt, dat de zachtere lucht beterschap zal brengen aan de borstziekte, waaraan H. M. lijdende is.

— Den 1 November a. s., zijnde de eerste Dingsdag van die maand, zullen de herfstvergaderingen geopend worden der Staten van de verschillende provincien.

— Te Gorinchem beijvert men zich thans om Engeland van kool te voorzien. In de vorige week werden p. m. 15.000 stuks, zoowel roode als witte, verscheept, en nog heeft men niet genoeg, daar voortdurend aanvrage geschiedt.

Leeuwarden, 20 Oct. Een der in de strafgevangenis alhier gedetineerde Malcijers, *Klaas Ledesma*, is gisteren overleden.

Groningen, 24 Oct. Men verneemt van goederhand, dat de door de gemeente Groningen geopende geldleening van f 100,000. naar 4 pCt, is volgeteekend op eene som na van f 13,000. Deze leening blijft nog open tot 1o. November aanstaande.

— Onder de personen, die gisteren alhier op het raadhuis zijn getrouwd, bevond zich een persoon oud 24 jaar, die den 17 April ll. was gehuwd, doch wiens vrouw in Augustus ll. is overleden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Blijkens een dezer dagen openbaar gemaakt rapport van kapt. *Carbonel*, gezagvoerder aan boord der Fransche brik *Marie*, is dit vaartuig door een ongehoord incident totaal vergaan. Genoemde gezagvoerder, 21 Aug. ll. uit de Ambies met eene lading zout naar Algiers onder zeil gegaan, bevond zich den 25 daaraanv., des morgens ten 3 ure, op 37° 27' NBr. en 0° 24' OL, toen hij een Noorweegsch schip regt op het zijne zag aanhouden Daar het dien nacht mistig weder was, had hij gezorgd de noodige lantaarns te doen hijschen, hetgeen aan boord van het andere vaartuig het geval niet was. Desniettegenstaande gaf kapt. *Carbonel* in tijds de noodige seinen. doch vruchteloos; het Noorweegsch vaartuig bleef hem regt voor den boeg, tot dat het eindelijk met zulk eene kracht tegen de *Marie* aanvoer, dat deze onmiddellijk in de diepte verdween en kapt. *Carbonel* met zijne ekwipaadje, ten getale van zes man, zich te naauwernood op den Noorweger kon redden. De kapt. van dit schip verklaarde daarop, dat zij zich nog gelukkig mogten rekenen er op die wijze met behoud van hun leven te zijn afgekomen, omdat hij zich stellig had voorgenomen geen enkele poging tot hunne redding aan te wenden Hij weigerde standvastig zich bekend te maken of hen aan de naaste kust aan wal te zetten, terwijl hij eerst den 31, na rijp overleg met zijne manschappen, kon besluiten. *Carbonel* en de zijnen op een Fransch vaartuig, hetwelk hun voorbijkwam, te doen overgaan. Dit laatste, met eene lading graan naar Bastia op reis, werd door een sterken Oostewind genoodzaakt te Bona binnen te loopen, alwaar het de schipbreukelingen aan wal zette. Ten gevolge van eenige inlichtingen aan boord van het meergenoemd Noorweegsche schip, alwaar onder de ekwipaadje geene geringe verontwaardiging heerschte over het ongehoordge drag van den gezagvoerder, was gebleken dat deze *Cuil* heette en zich met eene lading olie en zout van Hamburg naar Konstantinopel op reis bevond. Algemeen hoopt men dat het gouvernement van Zweden en Noorwegen zich zoo veel aan de zaak zal laten gelegen liggen, als de Fransche regering, blijkens de reeds daartoe gedane stappen, toont te doen.

— Van de 84 bisschoppen en aartsbisschoppen in Frankrijk hebben slechts 14 mandementen uitgevaardigd. Men weet nog niet of de regering zal blijven volharden bij haar besluit om ze niet door de dagbladen te doen opnemen, daar de afkondiging in de kerken toch niet te beletten is en het verbod van publiciteit de nieuwsgierigheid ten slotte nog meer prikkelt. Over deze aangelegenheid zou, naar men zegt, de Keizer een onderhoud hebben gehad met den heer *Rouland*, minister van eeredienst en openbaar onderwijs.

— Men spreekt veel van eene ontdekking die dezer dagen is gedaan en die voor Algerie eene bron van rijkdom zou kunnen worden; namelijk van een daar te lande algemeen verspreiden boom, die eene bijzonder schoone zwarte kleur op levert en die de grondstoffen, welke men thans daartoe bezigt, zoo als galnooten, campêchehout enz., op eene meer voordeelige wijze zou kunnen vervangen.

— De maire van Brest heeft een besluit uitgevaardigd tegen de dronkaards, hetgeen aldus luidt: "Iedereen, die beschonken op den openbaren weg ligt, of tengevolge van dronkenschap in zulk een toestand is, dat hij zijn koers niet kan houden, wordt beschouwd als eene belemmering van den openbaren weg, en zal op zijne kosten naar de mairie worden gebragt en daar bewaard worden totdat hij weder nuchter is. Daarna zal hij gedagvaard worden voor de regtbank, regtdoende in policie-zaken, wegens het belemmeren zonder noodzaak van den openbaren weg, door het neêrleggen van iets, waardoor de vrijheid of veiligheid van den doorgang belet of verhinderd wordt."

— Onlangs is te Parijs zekere *Michel D.* gearresteerd onder beschuldiging van opligterij ten nadeele der bank van leening, en wel bepaaldelijk door het beleenen van een aantal staven valsch zilver. Uit de voorloopige instructie dier zaak is thans gebleken, dat de beschuldigde daarbij niet ten doel had, zich met het daarop ontvangen geld te verrijken, maar eenvoudig om de noodige hulpmiddelen te verkrijgen tot het doen van chemische proefnemingen Reeds vijftien jaren achtereen had hij zich met onverdroten ijver op zoodanige scheikundige onderzoekingen toegelegd, om nieuwe of tot nu toe onbekende edele metaalsoorten op te sporen. Ten dien einde had hij zich niet, gelijk anders met zulke alchimisten het geval is, in een min of meer geheimzinnig laboratorium afgezonderd, maar zijne werkzaamheden in het huisselijk vertrek waargenomen en zijne bij hem inwonende zuster gewoonlijk met zijne verkregen resultaten bekend gemaakt. Somtijds kon hij dagen en nachten achtereen voor zijne fournuizen in eene onuitstaanbare hitte doorbrengen, tot hij eindelijk aan den slaap niet langer weerstand kunnende bieden, zijne zuster voor eenige uren het werk liet verrigten, om het later alweer met denzelfden ijver op te vatten, zonder zich bijna ooit het genot der frissche buitenlucht te vergunnen. In het verhoor heeft hij ten stelligste ontkend, dat hij de staven bij de bank van leening ooit voor echt zilver heeft aangegeven, en is daarbij niet van zijne verklaring af te brengen, dat hij telkens duidelijk heeft gezegd dat zij bestonden uit een door hem uitgevonden mengsel waarvan eene grondstof, die het zilver in waarde overtrof. het voorname bestanddeel uitmaakte. Wat meer zegt, hij heeft den regter aangeboden, de waarheid van dit laatste te bewijzen. door uit de beleende staven zoodanig metaal te trekken onder voorwaarde dat hij dit zonder ooggetuige zou mogen bewerken. Voorts beweert hij, dat zijn wetenschappelijk onderzoek hem inderdaad heeft gebragt tot de ontdekking van tot nu toe onbekende wetten in de mineralogie en het plantenleven. Ofschoon nu in de zaak reeds de adviezen van een aantal deskundigen zijn ingewonnen en aan deze een nader onderzoek is opgedragen, heeft dit evenwel nog niet tot zoodanig resultaat geleid als noodig is om te beslissen, of de man een bedrieger, een gek, dan wel een genie zou zijn. De oplossing van dit vraagstuk zal even wel vermoedelijk niet lang achterwege blijven.

ENGELAND.

In de nabijheid van Staplehurst (op den spoorweg naar Dover) gebruikte een huisgezin, bestaande uit man, vrouw en zes kinderen, een middagmaal, waarvan de spijzen gekookt waren in water, dat in eene tobbe gestaan had die gebezigd was geworden voor een mengsel om schapen te wasschen. De vergiftige bestanddeelen van het mengsel hadden zich met het water vereenigd en het geheele huisgezin werd ziek. De moeder en drie kinderen bezweken, doch de vader en de overige kinderen werden nog in tijds gered.

ITALIE.

Naar men verneemt, blijft bij het pauselijk leger de desertie aanhouden. Den 12 dezer waren te Perugia op het avondappel 26 man afwezig, en van de acht detachementen, die uitgezonden werden, om hen te zoeken, kwamen slechts zeven terug. De bevolking in die stad blijft men op alle mogelijke wijze kwellen en last veroorzaken Zoo werd voor eenige dagen een jong mensch in hechtenis genomen, omdat hij met een soldaat gesproken had, die later gedeserteerd was. Men zeide hem, dat hij in vrijheid gesteld zou worden als de deserteur gevangen zou zijn.

— In de stad Velletri heeft een moord veel opziens verwekt. Een jongeling van een der fatsoenlijkste familien, *Spontini* genaamd, is den 20sten dezer, terwijl hij des avonds uit het paleis Filippi kwam, op de straat door 2 personen aangehouden en vermoord. Hij zou eerstdaags in het huwelijk treden met de dochter van den graaf *de Filippi*, oud-stalmeester van den Paus. In 1853 werd *Spontoni* te Pagliano wegens staatkundige gevoelens gearresteerd, doch daarna weder ontslagen. Men vreest, dat hij het slagtoffer is van eene partij, die elk ter dood veroordeelt, die haar ontrouw is geworden.

ASSEN, 25 Oct.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam, Maandag, 24 Oct. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{1}{8}$ percent. dito 4 pCt. $96\frac{15}{16}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. $103\frac{3}{4}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. 72.

Granen en Zaden.

Koolzaad hooger, dadelijk f 345. — Raapolie op levering williger, op zes weken f $35\frac{1}{4}$. — Boekweit schaars, — Garst f 5 hooger. — Graanmarkt overigens onveranderd.

Zondag morgen is er door de stedelijke Hoornmuziek alhier, van $12\frac{1}{2}$ tot $1\frac{1}{2}$ uur, in de Drostenlaan, muziek gemaakt; dit was de eerste keer, dat dit gezelschap zich in het publiek liet komen, nadat het onder de leiding van den kapelmeester *v. d. Duyen* was gekomen. Groot waren de vorderingen, welke men kon opmerken, en alle eer komt daarvoor toe aan den bekwamen kapelmeester, den ijver der leden van het gezelschap en de goede zorgen der Directie. Waar zoo aller pogingen tot bereiking van één doel vereenigd zijn, is het niet twijfelachtig. of er zal iets waarlijk goeds tot stand gebragt worden.

— Op de jaarmarkt, den 18 dezer te Zuidlaren gehouden, waren aangebragt 1143 paarden, 200 veulens, 70 ossen, 1100 koeijen en 35 kalveren; de paarden golden van f 40— tot f 420—, de veulens van f 60— tot f 150—, de ossen van f 60— tot f 130—, de koeijen van f 60— tot f 180 — en de kalveren van f 20— tot f 30—. De handel in jonge paarden was lusteloos; de koeijen gingen vlug van de hand en zijn voor het grootste deel aan Friesche koopers verkocht.

* **Meppel,** 24 Oct Het verheugt ons, te kunnen melden, dat het hier bestaande zanggezelschap "*Eulonia*", onder de leiding van onzen bekwamen stadsmuziekmeester *Zillinger*, zaturdagavond zijn éénjarig bestaan op feestelijke wijze mogt vieren, omdat hierin reeds eene goede hoop ligt opgesloten, dat het met dit gezelschap niet zal gaan als met anderen, die wel spoedig tot stand kwamen, maar ook weldra weder te niet gingen.

Dit reeds vrij talrijk gezelschap neemt nog steeds in leden toe, die voortdurend in de beste overeenstemming verkeeren. Zaturdagavond bij de potvertering werden door de feestvierenden beurtelings onderscheidene regt onderhoudende verzen voorgedragen en liederen gezongen, zoodat het gezelschap tot laat in den avond op zeer genoegelijke wijze bijelkander bleef.

* Zaturdag is hier uit Zwolle een detachement infanterie aangekomen van omstreeks 50 manschappen, om eenigen tijd te Leeuwarden wachten te betrekken en andere diensten te verrigten, omdat de militairen te Leeuwarden nog steeds aan ziekten lijden en alzoo worden verhinderd de gewone en noodige diensten te verrigten.

* **Hoogersmilde,** 23 Oct. Als iets bijzonders kunnen wij van hier berigten, dat de koe van den arbeider *L. O.* alhier 20 weken behoorlijk goed melk heeft gegeven, voor dat zij voor de eerste maal een kalf ter wereld heeft gebragt, hetwelk eene zeldzaamheid onder de zeldzaamheden mag genoemd worden.

* **Grootwateren,** 22 Oct. In den loop dezer week is door de Maatschappij van Weldadigheid boekweitveen verhuurd, gelegen in 't veld van Wateren en groot 97 bunders.

Deze verhuring heeft opgebragt de aanzienlijke som van elf duizend gulden, hetgeen hoog te noemen is, wanneer men in aanmerking neemt, dat 63 bunders er van reeds voor de derde en de overige 34 b. voor de tweedemaal zijn uitgeboekweit.

* Voor eenige dagen is door iemand van Hoogersmilde een sprinkhaan gevangen van aanzienlijke grootte. In een kooitje opgesloten, is hij tot dusverre voor ieder te bezigtigen, en schijnt hij zich in zijne gevangenis wel te bevinden.

* **Zwartsluis,** 22 Oct. De alhier op gisteren gehoudene jaarmarkt werd zeer schaarsch bezocht. Slechts 78 runderen en kalveren, benevens 14 schapen, waren op dezelve aangevoerd, en daar, door het ongunstige weder zich ook weinig kooplieden van elders deden vinden, en deze markt juist op een Israelitischen feestdag inviel, was de handel weinig, doch werden enkele koeijen tegen zeer hooge prijzen verkocht.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

Beroepen: te Burum de heer *M. de Muinck Keizer*; te Wittewierum ds. *J. de Raadt Offerhaus* te Thesinge; te Warfhuizen ds. *C. Meijer* te Norg; te Dragten ds. *H. J. E. van Hoorn*, theol. dr. te Bergum.

— De afgescheidene kerk in Nederland telt thans p. m. 60,000 leden, met 148 predikanten.

— Beroepen tot predikant bij de hervormde gemeente te Kedichem (kl. Gouda) de kandidaat *J. van Konijnenburg*.

REGTSZAKEN.

Kantongeregt te Assen.

21 *October. Veroordeeld:* C. G., wed. H. B. te Assen, wegens het zijn in beschonken toestand op een publiek voetpad te Assen, zijnde eene met den publieken weg gelijk gestelde plaats, tot eene gevangenisstraf van 3 dagen; — K. Ph. en J. K. te Assen, wegens het verwekken van

MEISJES EN UURWERKEN.

Jonge meisjes gelijken oude uurwerken; zij gaan altijd vóór.

IJdele meisjes gelijken zak-uurwerken; deze laten zich gemakkelijk opwinden.

Kloeke meisjes gelijken slag-uurwerken, die slaan wanneer men ze opwindt.

Pronkzuchtige meisjes gelijken toren-uurwerken; men ziet er wel naar, maar wie zou ze in huis willen nemen?

Schoone meisjes zonder verstand gelijken speel-uurwerken; zij worden spoedig vervelend.

Praatzuchtige meisjes gelijken wek-uurwerken; men hoort wel naar hen, maar alles behalve gaarne.

Verwende meisjes gelijken zon-uurwerken; onder dak deugen zij niets.

Bescheidene meisjes gelijken repetitie-uurwerken; zij laten zich dan slechts hooren, wanneer men het verlangt.

Verwaande meisjes gelijken ongeregeld loopende uurwerken; men slaat er volstrekt geen acht op.

Rijke meisjes gelijken gouden uurwerken; vóór alles vraagt men naar de waarde.

Huisselijke meisjes gelijken slinger-uurwerken; zij gaan het regelmatigst.

Geleerde meisjes gelijken hang-uurwerken; ze zijn *volstrekt* ondragelijk.

H l..k.

DEMOCRIET.

Wanneer de mensch niet steeds iets heeft, wat hem liever is dan het leven, dan wordt het leven spoedig alledaagsch en smakeloos.

De mensch, die steeds zijn eigen belang, het nietige en aardsche najaagt, heeft geen regt van klagen, wanneer hij dienvolgens voortdurend in onrust, teleurstelling en ontevredenheid moet leven. Hij zelf haalt zich deze tuchtigingen Gods op den hals.

De stem van het geweten is zoo duidelijk, dat het onmogelijk is haar niet te verstaan.

Men zegt, dat de hartstogten blind zijn. Maar moet niet de scherpziende nijd er van worden uitgezonderd?

Het onderwijs is een schat, de arbeid is de sleutel er van.

Hij die geen het minste medelijden betoont, verdient ook geene de minste genade.

Het volk, onbekwaam om te redeneren, veroorzaakt in een' oogwenk onherstelbare rampen.

De schepping is wel het grootste bewijs, dat "woord en daad" bij God slechts één zijn. Daarom is er voor den geloovige niets vreemds in het woord: "sta op, neem uw bed op en ga heen." Maar de ongeloovige houdt zich niet aan het woord; hij raadpleegt de physica, chemie, geologie, enz., ergert zich en weêrspreekt.

hachtelijk burengerucht, tot verstoring van de rust der ingezetenen, ieder tot eene geldboete van f 5 50; — J. Ph. te Assen, wegens hetzelfde feit, bij recidive en wegens het zijn in beschonken toestand op den publieken weg te Assen, tot eene gevangenisstraf van 5 dagen; — J. P. te Exloërmond, wegens het laten loopen van vee op eens anders in den oogst staanden grond, tot eene geldboete van f 3; — J. W. te Wildervank, wegens het aanleggen van vuur in de Veenen in de gemeente Gieten, binnen den afstand van 50 ellen van de daar aanwezige turf en W. S. te Gasselterboerveenschemond, wegens het stoken van vuur anders dan op de daarvoor bestemde stookplaatsen, zonder toestemming van Burgemeester en Wethouders te Gasselte, ieder tot eene geldboete van f 1—„ en subsidiair 1 dag gevangenisstraf.

Vrijgesproken: M. v. d. B. te Vries, gedagvaard geweest wegens het opdelven van beenderen, als niet wettig en overtuigend bewezen.

INGEZONDEN STUKKEN.

EENE VRAAG,
DIE MEN GAARNE IN DIT BLAD ZAG BEANTWOORD.

Onder alle gemeentebesturen in ons vaderland is er met gewisheid één te noemen, dat, wanneer er zich personen of gezinnen bij aanmelden om onderstand, met overlegging van een bewijs van kerkelijke armbesturen, dat zij door deze niet bedeeld kunnen worden, dezelve nogthans onverhoord en ongeholpen wegzendt, hun te kennen gevende, dat het niets met hen heeft uit te staan, niettegenstaande die personen daar ter plaatse geboren zijn. Ik wilde wel eens weten, of dat eene handeling is in overeenstemming met de armenwet, en of daarmede de bepaling van die wet, dat de geboorteplaats het domicilie van onderstand is van den tot armoede vervallende, niet geheel en al illusoir gemaakt wordt?

Advertentien.

Heden overleed tot mijne droefheid, mijn waarde broeder JAN HENDRIK GRATAMA, in den ouderdom van ruim 67 jaren.

Waalburg, onder Roderwolde,
den 20 October 1859.

E GRATAMA.

Eenige kennisgeving.

Heden overleed na eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van ruim 44 jaren, mijne hartelijk geliefde echtgenoot, HENDRIK DE VROOME, in leven verveener te Smilde.

Smilde den 22 October 1859.

A. WIND,
Wed. H. DE VROOME.

Uitgaven van VAN DRUTEN en BLEEKER te Sneek.

DE GOEDKOOPSTE
NIEUWE EN DEGELIJKE WERKEN
VINDT MEN IN
VAN DRUTEN & BLEEKER'S
GOEDKOOPE BIBLIOTHEEK
VOOR ALLE STANDEN,

waarvan reeds 23 deelen, behelzende hoogst belangrijke werken over allerlei vakken van wetenschap, tegen den prijs van ***70*** cts. à *f* 1,20, in plaats van ***f 2,40*** à ***f 3,60***, zijn verschenen. Het laatste werk, dat thans het licht ziet, is:

DE ZEE
EN
hare wonderen,

NATUURKUNDIGE BESCHRIJVING
van 't geen zij is en 't geen zij bevat.

Naar den 4den druk uit het Hoogd. van Dr ***G HARTWIG***, door ***A WINKLER PRINS***, 2 deelen in gr. 8vo, 430 pag's f 1 90. Geb. f 2,30.

Berigten van uitgaaf en Lijsten der reeds verschenen werken zijn in eiken boekwinkel gratis verkrijgbaar.

Gefiltreerde extra zwarte Schrijfinkt

uit de zoo gunstig bekende Fabriek van A. H IJSSELMAN Jr. te Amsterdam, wordt afgeleverd in heele en halve wijnflesschen à 65 en 35 ct; ledige flesschen worden à 5 ct. in betaling genomen. Zoomede de ***echte ALIZARIN- en COPIEERINKT*** (niet de nagemaakte) van LEONHARDI te Dresden, in flesschen van 30, 50 en 80 ct. Men moet eene proef nemen, om zich van de deugdzaamheid dezer beide inktsoorten te overtuigen: tot dat einde zijn van eerstgenoemde levens monsters te bekomen in kruikjes van 10, 15 en 20 ct.

Voor *f* 1 honderd vellen best Postpapier,

naar verkiezing gestempeld alléén met ***voorletters*** of wel met ***naam***, ***kwaliteit*** en ***woonplaats voluit*** gedrukt, groot of klein formaat, wit of blaauw, of wel gesorteerd, meerdere hoeveelheid naar evenredigheid nog minder.

Leijen en Griffels,

bijzonder geschikt voor Schoolgebruik, als zijnde zuiver zwart en goed gepend, en meer andere ***SCHOOLBEHOEFTEN*** worden steeds tegen de ***bekende lage prijzen*** afgeleverd.

Voor *f* 6 in plaats van *f* 30 (nieuwe),

de ***ALGEMEENE GESCHIEDENIS***, ***zoo oude als nieuwe***, door den Graaf L. P. DE SEGUR, Lid der Fransche Academie, *Pair* van Frankrijk enz., in 20 deelen.

De ***goedkoope aanbieding van Boeken*** in No. 118 van deze Courant, is geplaatst; dit in antwoord op de vele latere ontvangen aanvragen.

Diegene, welke zich willen ontdoen van degelijke WERKEN over ***Geschiedenis***, ***Natuur-*** en ***Aardrijkskunde***, ***Godsdienst***, ***Dichtkunde***, doch altoos tegen verminderden prijs, adresseren zich *franco* bij den Boekh.

BRAAKSMA te Assen.

Voor *f* 6,00
in plaats van f 14-40,

wordt door de Wed. D. H. VAN DER SCHEER te Coevorden aangeboden:

I. 12 jaargangen ***PREKEN OM EVANGELISCH LICHT TE VERSPREIDEN***, van af 1847—1858

II. ***BOGATSKY***, ***GEESTELIJKE SCHAT*** voor de kinderen Gods in Avondover denkingen.

III. Voerts zijn nog eenige stellen ***DRENTSCHE VOLKSALMANAKKEN*** met platen voor verminderden prijs te verkrijgen:
f „—40 de jaargang.

Verder is bij dezelfde uitgegeven en alom verkrijgbaar:

1. Dr. ***P BOELES***, ***LEIDDRAAD*** bij het Godsdienstig onderwijs 3 d.
2. ***NIEUWE LEESOEFENINGEN*** in vier stukjes, volgens de leerwijze van *PRINSEN* 1e. de School, 2e. de Tuin, 3e. het Kind, 4e. het Huis. Prijs per stukje 8 cents.
3. ***VERZAMELING VAN LEESOEFENINGEN*** Vier stukjes 5, 6 en 8 cents.
3. ***KAART VAN DE PROVINCIE DRENTHE***. f „—60.

Ten verzoeke van H OOSTBRINK en J. LUNSING te Meppen, bij Zweeloo, zal de notaris Mr. A. SLINGENBERG, op Dingsdag den eersten November aanstaande, 's morgens om 10 uur, te Meppen publiek verkoopen:

2 beste zwartbleste ***PAARDEN***, 7 stuks dragtige en guste ***KOEIJEN***, 40 ***SCHAPEN***, 2 ***VARKENS***, 1 ***KAPWAGEN***, 1 ***CHAIS***, 1 ***beslagen WAGEN***, 1 ***WIPKAR***, 1 ***nieuwe PLOEG***, 1 dito ***KAPHOLEN***, 2 ***EGGEN*** en eenige ***HUISMEUBELEN*** en ***BOERENGEREEDSCHAPPEN***.

BURGERLIJKE STAND.

GASSELTE 6—19 Oct. Geb. Hendrikje d. van Kasper Kaspers en Jacobje Jonker; Grietje d. van Rieks Gnodde en Trientje Panman. — Geh. Jan Baas en Jantje Fijn, beide van Gasselter-Boerveenschemond; Andries Meijer van Gasselternijveenschemond en Klaasjen Kruizinga, weduwe van Gerlof Gerlofs, van Stadskanaal — Overl. Geessien Hilbrands 2 j d. van Roelf Hilbrands en Egbertien Rosies. Lammechien Theeuws ongeh. 71 j.; Annechien Pomp 4 j. d. van Cenelis Hendriks Pomp en Marchien Gerrits Frijlink, overleden te Oudekerk aan den IJssel.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM 21 Oct. TARWE prijshoudend; 129 ℔ bonte Poolsche f 300 bij partij; 130 ℔ jarige Eider f275. — ROGGE tot nagenoeg vorige prijzen met goeden handel; 125 ℔ Pruissische f 200; 125 ℔ jarige dito f 193 bij partij; 124, 125 ℔ Galatz f 191, 198; 120 ℔ Odessa f 180 bij partij; 118 ℔ gebroeide dito f 160; 123 ℔ Donau f 182; 118 ℔ geringe dito f 155 bij partij; 117 ℔ Petersb. f 177 bij partij: — GARST in een doen; 113 ℔ nieuwe Zweedsche f 184. — KOOLZAAD op 9 vaten Olie dadelijk £ 56½. — LIJNZAAD in een doen; 115 ℔ Koningsb. f 280; 113, 114 ℔ Taganrog f 285. — RAAPOLIE dadelijk en op levering vast: op 6 weken f 35¼; Vliegend f 34; 1o. Nov. f 34, 33⅞, 34; Dec. f 34¼, ½, ¼; Mei f 35¾, 35⅝, 35¾. — LIJNOLIE dadelijk en op levering onveranderd; op 6 weken f 32¼; Vliegend en 1o. Nov. f 31; Dec. en Voorjaar f 30¾ — HENNEPOLIE op zes weken f 37½; Vliegend f 36¼. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 60 à f 64. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 8½ à f 10½

SCHIEDAM, 21 Oct. MOUTWIJN f 14 per vat contant met goeden handel. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 17½ à f 18 per vat contant bij partij.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, 1859.

	pCt.	21 Oct.	22 Oct.
Nederl. W.S.	2½	64 3/16	64 5/16
—	3	76½	76¼
—	4	97 1/16	97⅜
Amort. Synd.	3½	94¾	
Handelm.	4½		126⅛
O. I. Leening	4		96½
Aand. H. Spw.			
— R. —	4½		101½
N. B.	½		165½
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl Hope	5	104⅛	104⅛
Cert. 1831/33	5	85¾	
Dito 1840	4		82¼
— Stieglits	4		82¼
— Nieuwe	4		
— 5o Serie	5	91	91
— 1855 6eS.	5	99⅞	99 13/16
— van Ass.	6		62

	pCt.	21 Oct.	22 Oct.
Polen,			
Aand. fl 500		157¾	157¼
Obl.	4	78¼	
Spanje, Obl.	1½	32 5/16	32⅝
Obligatien	3	41¼	44⅝
Binnenl.	3	44½	41 11/16
Amortisable		10¾	10¾
Bewijs. Coup.			
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	62¼	61½
— —	4		
— Metal.	5	53 1/16	53
— RenteA.	5	72⅞	72⅝
— Nation.	5	58 1/16	58
— —	2½	28 9/16	28⅜
Belgie, Cert.			
Rothschild	2½		
Portug., Obl.	3	43 1/16	44⅛
Brasilien	5		
Weener aandeelen	4		

21 Oct. De markt was heden op lager afkomende koersen algemeen flaauwer gestemd, inzonderheid was dit het geval voor Oostenrijksche, Spaansche en Portugesche fondsen.

22 Oct. Van Nationole fondsen waren 4 pcts. meer aangeboden, van buitenlandsche waren Spaansche en Portugesche iets vaster; Oostenrijksche daarentegen werden op lager afkomende Duitsche koersen, op nieuw tot merkelijk lager prijzen verhandeld.

De hoogmoed des geestes is veel sterker in ons, dan de tevredenheid der harten.

En het is meer nuttig dan aangenaam, in de harten der menschen te lezen.

Lodewijk XII zeide: „Het geld doet meer nut in de handen der ingezetenen, dan in die der Koningen.”

Gij zult beter uw doel bereiken door bedaardheid en goeden raad, dan door overbaasting en gramschap.

De weelde heeft twee zijden; eensdeels scherpt zij het verstand, anderdeels kweekt zij in ons een welbehagen in beuzelingen.

De grootste schat zou zijn eene verzameling van goede en schoone gedachten, in welke het menschelijke doordrongen is van het goddelijke.

Het oogenblik, wahrop een knaap de school verlaat, beslist — zoo als Clemens XIV eens zeide — zijn toekomstig lot.

Men laat zich zijne gebreken voorhouden, men laat zich bestraffen, men lijdt allerlei ter wille van zijne gebreken; maar men wordt ongeduldig, wanneer men ze moet afleggen.

Onze hartstogten zijn ware feniksen. Als de oude verbrandt, stijgt de nieuwe weder uit de asch te voorschijn.

Het gedrag is een spiegel, die een ieder zijn eigen beeld te zien geeft.

Wij zijn nooit verder van onze wenschen, dan wanneer wij ons inbeelden het gewenschte te bezitten.

De dwazen en de verstandigen zijn even onschadelijk. Slechts de halve gekken en halve wijzen zijn de gevaarlijksten.

Zaaijen is niet zoo moeijelijk als oogsten.

Hij, die capituleert of transigeert met zijn geweten, is op het punt, om een verraad aan hetzelve te plegen.

Niets is gevaarlijker, dan eene vrouw, wanneer zij vleit.

De haat en de jaloerschheid zijn het bederf der ziel, zij knagen aan het leven.

Wie zou de loopbaan des levens willen intreden, zoo men aan het einde derzelve beginnen moest?

Zelfs de innigste verbroederingen worden ras verbroken door de bijzondere belangen der bondgenooten.

Het is de heerschzuchtige onverschillig, welke kokarde hij draagt, zoo ze maar de heerschappij voert.

Bonaparte zeide eens: „het welboek van der volken welzijn is niet altijd dat der bijzondere personen.

—

Gedrukt bij GRATAMA *te Assen.*